

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3 Kasım 2002'den bugüne en az 29 bin 50 işçi, iş cinayetlerinde hayatını kaybetmiştir. Emekçilerin aleyhine çıkarılan yasalar, hak ve özgürlük mücadelelerine karşı süreklileşen bir baskı ile sağlıksız/güvencesiz çalışma koşullarının yaşama geçirildiği bu dönemde iş cinayetleri artmıştır. Bugün, 28 Nisan "İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü" olması vesilesi ile; iş cinayetlerinin önüne geçilmesi için çalışmalar yapılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi'nin 2021 Raporuna göre; yüzde 65'ini ulusal basından, yüzde 35'ini ise işçilerin mesai arkadaşları, aileleri, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri, sendikalar ve yerel basından derlediği bilgilere dayanarak tespit edildiği kadarıyla 2021 yılında en az 2170 işçi hayatını kaybetmiştir. Mart 2022 Raporuna göre ise; 2022 yılının ilk üç ayında en az 347 işçi iş cinayetinde hayatını kaybetmiştir.

AKP'nin iktidara geldiği 3 Kasım 2002 tarihinden itibaren geçen son 20 yılda "oransal olarak işçi ölümleri düştü" söylemlerine karşın gerçek veriler ışığında iş cinayetlerinde en az 29 bin 50 işçi hayatını kaybetmiştir.

2002-2011 dönemi SGK'dan alınan veriler, 2012-2021 dönemi İSİG Meclisi tarafından saptanan veriler ışığında; 2002 yılının son iki ayında en az 146 işçi, 2003 yılında en az 811 işçi, 2004 yılında en az 843 işçi, 2005 yılında en az 1096 işçi, 2006 yılında en az 1601 işçi, 2007 yılında en az 1044 işçi, 2008 yılında en az 866 işçi, 2009 yılında en az 1171 işçi, 2010 yılında en az 1454 işçi, 2011 yılında en az 1710 işçi, 2012 yılında en az 878 işçi, 2013 yılında en az 1235 işçi, 2014 yılında en az 1886 işçi, 2015 yılında en az 1730 işçi, 2016 yılında en az 1970 işçi, 2017 yılında en az 2006 işçi, 2018 yılında en az 1923 işçi, 2019 yılında en az 1736 işçi, 2020 yılında en az 2427 işçi, 2021 yılında en az 2170 işçi ve 2022 yılının geçtiğimiz ilk üç ayında ise en az 347 işçi hayatını kaybetmiştir.

Geçtiğimiz yaklaşık 20 yıllık bu dönem içerisinde; Soma, Davutpaşa, Ostim, Torunlar, Isparta, Düzce, Ermenek, Esenyurt, Erzurum, Samsun, Güllük, Elbistan, Şımak, Dursunbey, Hendek, 3. Havalimanı, Tuzla Tersaneleri gibi birçok işçi katliamı meydana gelmiştir. İş cinayetleri sonrası cezasızlık politikası izlenmektedir. Davalarda asıl sorumlular mahkemeye çıkartılmadığı gibi tali sorumlular kısa süreli hapis cezalarına çarptırılmış, bu cezalar para cezasına çevrilmiştir. 4857 sayılı İş Kanunu ile taşeron çalıştırma başta olmak üzere esnek ve güvencesiz çalıştırmanın önü açılmış, emek ucuzlaştırılmıştır. Sendikal hareket baskı altına alınmış, sendikalaşan işçiler işten çıkarılmış ve grevler “milli güvenlik” gerekçesiyle yasaklanmış, 1 Mayıs’larda alanlar işçilere kapatılmıştır. Yasalara rağmen çalışan çocuklar korunamamış, üçte biri 14 yaş ve altında olmak üzere her yıl 60-70 çocuk çalışırken hayatını kaybetmiştir.

SSGSS yasası ile emeklilik yaşı 65’e çıkarılmıştır. Emekli olduğu halde çalışan, emeklilik yaşını beklediği için çalışmak zorunda kalan ve emekli olma hakkını sigortasız çalıştığı ya da sigortası düzenli yatırılmadığı için kazanamayan sayısı milyonları bulan işçi kitlesi oluşmuştur. Her yıl iş cinayetlerinde hayatını kaybedenlerin yüzde 20-25’i bu işçilerdir. Tarımda, sanayide, hizmet sektöründe kadınlar en güvencesiz koşullarda çalıştırılmaktadır. Her yıl 120-150 civarında kadın bu koşullarda çalışırken hayatını kaybetmiştir. Nüfusun yaklaşık yüzde 10’una yaklaşan göçmenler sigortasız, ucuz, dışlayıcı yani tamamen korunmasız koşullarda çalıştırılmaktadır. Son dönemde her yıl, 100 civarında göçmen işçi hayatını kaybetmiştir.

Türkiye’de her yıl yaklaşık 120 bin ila 360 bin arasında işçi meslek hastalığına yakalanmaktadır. Ancak SGK her yıl 500 civarı meslek hastalığı tespit etmekte ve her yıl 5 ila 20 civarı meslek hastalığına bağlı ölüm açıklamaktadır. Oysa bu sayının 5-6 katı meslek hastalığına bağlı ölüm meydana gelmiştir, meslek hastalıkları gerçek verisi gizlenmektedir.

Olağanlaştırmak istenen iş cinayetlerinin önüne geçmek; sağlıksız, güvencesiz çalışma koşullarını ortadan kaldırmak, işçilerin sendikal örgütlenme haklarını özgürce kullanabilmelerini sağlamak, sendikal örgütlenme üzerindeki baskıları sonlandırmak üzere politikalar belirlemek amacıyla acilen Araştırma Komisyonu kurulmalıdır.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	J. Kur.
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	Z. Gülüm
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	M. Piroğlu
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	Kemalbay
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	D. Dağ
6	MURAT SARISAÇ	VAN	M. Sarisaç
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	S. Dede
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	B. Öztürk
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	H. Özsoy
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Günay
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	O. Ersoy
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	S. Coşkun
13	PERO DUNDAR	MARDİN	P. Dunder
14	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	D. Taşdemir
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Başaran
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. Bulbul
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	F. Uca
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	N. İpekyüz
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	N. Maçın
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	İ. Taşcier